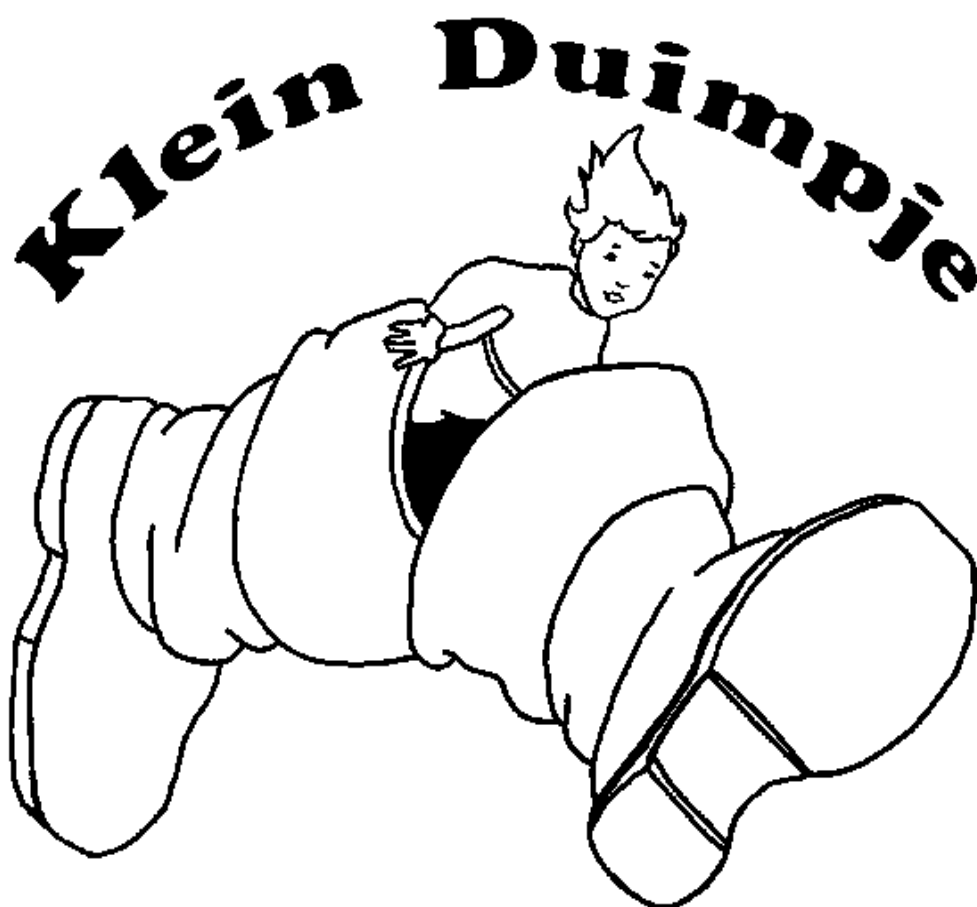

Pedagogisch Beleidsplan
Peuteropvang de Kleine Inval

Peuterspeelzaal

Karekietpark 16
1444 HV Purmerend

Inhoud

1	Pedagogisch beleidsplan	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Algemene doelstelling Peuteropvang Klein Duimpje	5
1.3	Opleiding leidsters en coaching	5
1.4	Vertaling naar de praktijk	6
1.5	Het Piramideproject	7
2	Ontwikkelingsgebieden	9
2.1	Emotionele veiligheid	9
2.1.1	Wenbeleid en leidster - kind interactie:	9
2.1.2	Groepsruimte:	10
2.1.3	De groep:	10
2.1.4	Activiteiten:	10
2.2	Persoonlijke en sociale ontwikkeling	11
2.2.1	Leidster - kind interactie:	11
2.2.2	Groepsruimte:	12
2.2.3	De groep:	12
2.2.4	Activiteiten:	12
2.3	Normen, waarden en cultuur	13
2.3.1	Leidster - kind interactie:	13
2.3.2	Groepsruimte:	13
2.3.3	De groep:	13
2.3.4	Activiteiten:	14
2.4	Spraak- en taalontwikkeling	14
2.5	Motorische ontwikkeling	15
2.6	Signaleren	15
2.7	Praktische vormgeving VVE (voor- en vroegschoolse Educatie)	17
2.7.1	Taal-/rekenontwikkeling	17
2.7.2	Sociaal-emotionele ontwikkeling	18
2.7.3	Motorische ontwikkeling	18
2.7.4	VVE aanbod op niveau	19
2.7.5	VVE, actieve betrokkenheid van de kinderen, verrijking van het spel	19
2.7.6	VVE, het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en wordt gedifferentieerd.	19
2.7.7	VVE, inrichting van de ruimte	19
2.7.8	VVE, volgen van de ontwikkeling	20

2.7.9	VVE, evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg.....	20
2.7.10	VVE, doorgaande lijn op het gebied van het aanbod.....	21
2.7.11	VVE, onze visie met betrekking tot ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid	21
2.7.12	VVE, ouderactiviteiten en informatie binnen onze peuterspeelzaal	21
2.7.13	VVE, informeren over de ontwikkeling van het kind.....	22
3	De peuteropvang.....	23
3.1	De groepen	23
3.2	Werken met thema's.....	24
3.3	Veiligheid	24
3.4	Hygiëne.....	24
3.5	Fysieke omgeving	24
3.6	Overbrengen van normen en waarden aan de kinderen	25
3.7	Rechten en plichten van het kind.....	25
3.8	Straffen en belonen.....	25
3.9	Rituelen, feesten en verjaardagen	25
3.10	De kring	25
3.11	Creatieve activiteit	26
3.12	Eten en drinken	26
3.13	Toiletbezoek	26
3.14	Vrij spelen.....	26
3.15	Opruimen.....	27
3.16	Verjaardagen, afscheid.....	27
3.17	Buiten spelen.....	27
3.18	Het brengen van de kinderen.....	27
3.19.	Intakegesprek	28
3.19	Extra dagdelen.....	28
3.20	Vierogen principe	28
3.21	Het verlaten van de peuteropvang	28
4	Algemene informatie.....	29
4.1	Vestigingsplaats.....	29
4.2	Inschrijving/opzegtermijn.....	29
4.3	Financiën	29
4.4	Openingstijden	29
4.5	Ziekte of verzuim	29
4.6	Kinderen op gezond gewicht, water, fruit en gymles.....	30

4.7	Zindelijkheid	30
4.8	Stagiaires	30
4.9	Fotograaf	30
4.10	Tot slot.....	30
4.11	Naar de basisschool.....	31
4.12	Vervanging.....	31
4.13	Recht op privacy	31
4.14	Klachtenregeling.....	31
4.15	Veilig thuis	32
4.16	Oudercommissie.....	32

1 Pedagogisch beleidsplan

1.1 Inleiding

In dit plan beschrijven we de algemene werkwijze van de leidsters van peuteropvang Klein Duimpje. Het is ontstaan in de praktijk, met als voornaamste doel, de peuter een zo veilig mogelijke basis voor een goede algemene ontwikkeling te kunnen bieden.

Verder is pedagogisch beleid van belang om:

- Ouders en leidsters bekend te maken met de verschillende regels en normen in peuteropvang Klein Duimpje.
- Bij problemen en /of onbespreekbare misverstanden terug te kunnen grijpen op de vastgelegde regels en normen.

1.2 Algemene doelstelling Peuteropvang Klein Duimpje

De peuteropvang stelt zich ten doel peuters, in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, de gelegenheid te geven zich te ontplooien, zowel individueel als in de groep. Als basis voor het zich kunnen ontwikkelen scheidt de leidster een sfeer van veiligheid en vertrouwen. De leidster stimuleert de zelfstandigheid, de sociale vaardigheden, de taal- en de motorische ontwikkeling van de peuters. De peuters komen twee tot vijf dagdelen per week.

Het behalen van deze doelstelling kan vanuit verschillende oogpunten gerealiseerd worden.

Wij gaan uit van het oogpunt dat ieder kind uniek is, waarbij zijn/haar ontwikkeling verloopt in fasen die gevoelige perioden kent. Daarbij is een kind van nature actief en heeft de drang om op ontdekking uit te gaan en alles zelf te willen doen. Een kind beschikt over innerlijke krachten, een sterke drijfveer is de drang naar zelfstandigheid.

De omgeving moet prikkels bieden zodat het kind zelf op verkenning gaat. Een goed 'voorbereide omgeving' komt tegemoet aan de behoefte en activiteit van een kind en nodigt het daardoor uit tot verkenning en onderzoeken en geeft het kind de kans om in vrijheid te experimenteren. Een leidster moet goed observeren en inspelen op de behoefte en interesse die het kind aangeeft.

Bijzonderheden in de ontwikkeling worden door de leidsters gesignaleerd en met de ouders besproken.

De voertaal op de peuteropvang is Nederlands.

1.3 Opleiding leidsters en coaching

Er zijn drie vaste VVE-gediplomeerde leidsters. Zij hebben allemaal minimaal een middelbare beroepsopleiding op pedagogisch gebied afgerond. Waarvan er 1 afgestudeerd orthopedagoog is. En hebben bovendien een erkende VVE-opleiding afgerond. Hierdoor voldoen zij allemaal aan de opleidingseisen van COA Kinderopvang voor kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang. De beroepskrachten gaan naar bijeenkomsten in het kader van deskundigheidsbevorderingen, met als doel de professionaliteit en kwaliteit van de medewerkers te borgen, te bewaken en te verbeteren. Per 1 januari 2019 krijgen de leidsters coaching van minimaal 3 tot 4 uur per jaar. (Dit is op grond van de verplichte fte rekentool) Dit wordt gedaan door Marianne, die hiervoor gekwalificeerd is. Zij begeleidt en traint de leidsters bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. In overleg met de leidsters

wordt bepaald aan welke kwaliteitsverbetering gewerkt/ondersteunt wordt. Wij hebben ervoor gekozen om minimaal 2 x per jaar een coaching gesprek te hebben en daarnaast begeleiding op de werkvloer te krijgen. Marianne wordt gecoacht door een externe coach. Zij neemt ook de beleidstaken op zich. Waarbij zij zorgdraagt voor het bijhouden en eventueel veranderen van het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan op de werkvloer.

1.4 Vertaling naar de praktijk

Groepsruimte	De ruimte prikkelt het kind, zodat het zelf op verkenning gaat. Het meubilair is aangepast aan kinderniveau en alles ziet er goed verzorgd uit. Alles heeft een vaste plek. Er zijn verschillende hoekjes ingericht. Het kind moet er zich veilig kunnen voelen. De werkstukken van de kinderen zijn overal uitgestald. Vanzelfsprekend is de groepsruimte rookvrij.
Spelmateriaal	Het spelmateriaal waarmee wordt gewerkt staat uitnodigend in lage open kasten, en past bij de ontwikkelingsfase van het kind. Veel materiaal om de zintuigen te prikkelen. Elk materiaal heeft een specifiek doel en ziet er goed verzorgd uit.
Dagindeling	Er is een afwisseling van groeps- en individuele activiteiten. Er is op vaste momenten de gelegenheid om samen te eten, drinken, zingen en vertellen. Daarnaast is er ook veel gelegenheid om individueel bezig te zijn; alleen spelen met het materiaal, boekjes bekijken, verven etc. Zo mogelijk wordt erbuiten gespeeld.
Regels	Zowel activiteit als concentratie zijn belangrijk, regels dienen om dat te bevorderen; geen ruzie maken en binnen niet rennen, elkaar niet storen. Kinderen leren rekening houden met de behoeften en rechten van een ander. Helpen opruimen en niet onnodig rommel maken.
Houding leidster	De leidster praat, leest en vertelt veel, zonder nadrukkelijk aanwezig te zijn. Ze beweegt zich rustig en drukt zich exact uit. Ze brengt geduld en respect op voor de behoeften van de kinderen. De leidster bereidt de omgeving voor en observeert de kinderen en signaleert de bijzonderheden. Zij is zich ervan bewust dat zij een voorbeeldfunctie heeft.
Rol ouders	Tussen de ouders en de leidsters is een uitwisseling nodig over de lichamelijke en geestelijke groei van het kind. Leidsters adviseren ouders en maken ze attent op de gevoelige periode waarin hun kind verkeert. Ouders kunnen zich actief opstellen door zich beschikbaar te stellen als hulpouder. De ouders worden geïnformeerd door middel van informatie op de deur, oudergesprekken etc.
Mentor	Iedere peuter heeft een vaste leidster als aanspreekpunt voor de ouders. Zij volgt de ontwikkeling van de peuter en bij eventuele aandachtspunten bespreekt zij dit met de desbetreffende ouder.
Vrijwilliger	Een vrijwilliger ondersteunt de leidsters. Zij kan de huishoudelijke taken op zich nemen en de leidsters helpen waar nodig. De vrijwilliger is op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan van de peuteropvang en handelt daarnaar. Zij heeft nooit de verantwoording voor de groep, die ligt te allen tijde bij de leidster.

De vrijwilliger heeft een contract afgesloten met de peuteropvang. Verder is er een ongevallen- en WA- verzekering voor de vrijwilliger afgesloten. Ook volgt zij trainingen samen met de leidsters en helpt mee met de voorbereidingen van activiteiten op de peuteropvang.

De vrijwilliger komt op vastgestelde dagen en wij verwachten dat zij zich houdt aan de werkafspraken en kinderen met respect tegemoet treedt. Wij zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van haar. Net zoals van de vaste leidsters en stagiaires op de peuteropvang. Ons beleid/contract t.a.v. de vrijwilliger ligt ter inzage op de peuteropvang.

1.5 Het Piramideproject

Wij werken met het piramideproject. Piramide is een methode voor alle kinderen, maar het is in het bijzonder geschikt voor kinderen die extra (taal)ondersteuning nodig hebben. Zoals dat het geval kan zijn met allochtone kinderen of kinderen in een achterstandssituatie. Met een combinatie van spelen, werken en leren kunnen drie- tot zesjarigen gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Het programma richt zich op acht gebieden die een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van een kind, uiteenlopend van denk- en taalontwikkeling tot creatieve en persoonlijkheidsontwikkeling.

De Piramide methode is zo opgezet dat er 13 thema's behandeld kunnen worden per jaar. Ieder jaar maken wij een thema overzicht waarin we aangeven wanneer welke thema's behandeld gaan worden in dat schooljaar. Daardoor zorgen we ervoor dat alle ontwikkelingsgebieden aanbod komen. Per thema wordt het VVE-activiteiten aanbod in een weekplanning weergegeven. Deze weekplanning is een leidraad voor het aanbod en kan indien nodig aangepast worden. Dit heeft ook te maken met het feit dat als we kansen zien deze kansen ook aangrijpen. We streven ernaar om actief te reageren op dingen die in de groep gebeuren. De leidsters hebben veel kennis en ervaring om dit te kunnen doen. Dit kan gebeuren gedurende het hele dagdeel. Tijdens teamoverleg of gedurende het project wordt bekeken of beschreven wat bijgesteld zou moeten worden.

Ieder thema is op eenzelfde manier opgebouwd: oriënteren, demonstreren, verdiepen en verbreden. Een vooraf vastgesteld woordpakket wordt behandeld. We streven ernaar dat de ouders een goede uitgebreide introductie krijgen aan het begin van ieder thema, zodat ze weten wat ze thuis nog met hun kind, in het kader van het thema kunnen doen. We zullen dit proberen goed over te brengen ook als er een taalbarrière is. De Piramide-methode start op de peuteropvang en de basisschool maakt gebruik van modules van Piramide in de kleutergroepen 1 en 2.

Daarnaast werken we ieder dagdeel een korte periode in groepjes. Deze groepsindeling is vastgesteld door de leidsters en wordt gehanteerd tijdens de dagdelen. Acute aanpassingen worden gedaan indien nodig, bijv. bij afwezigheid van kinderen, daarbij wordt altijd gekeken en rekening gehouden met het niveau van de peuters. De globale indeling van de groepen zijn oudste-, middelste-, jongste peuters en peuters die extra aandacht nodig hebben. Daarbij kan het zo zijn dan een peuter niet in de leeftijdsgroep zit waarin hij naar leeftijd zou moeten zitten, omdat wij het niveau van de peuter als indicatie nemen. Tijdens deze momenten worden er gerichte (thema) activiteiten aangeboden op niveau.

De Piramide methode is de basis van onze manier van werken en geeft vorm aan onze dagindeling. Aan de hand van de dagritme kaarten weten de kinderen wat we dat dagdeel gaan doen. Daarbij is het belangrijk dat de volgorde (meestal) gelijk is, maar de inhoud gericht is op het thema waaraan gewerkt wordt. Dit houdt in dat peuters vanaf het begin al in aanraking komen met het VVE aanbod, maar pas met 3 jaar actief meedraaien in het programma. (daarbij moet wel aangetekend worden dat we ook hierbij kijken naar de mogelijkheden van de peuter of al extra hulp geven indien dit nodig is.)

De peuters die meer dan 2 dagdelen komen worden, als u daar toestemming voor gegeven heeft, getoetst, als het kind ruim 3 jaar is en als het kind bijna 4 is. De kinderen die 2 keer komen, worden alleen getoetst als hiervoor een aanleiding is, met toestemming van de ouders natuurlijk.

Deze toetsen geven een indruk over de taalontwikkeling en de rekenontwikkeling van de peuter. Daarnaast wordt ook gekeken in hoeverre de peuter de kleuren en lichaamsdelen kent. De toets is voornamelijk passief (het goede antwoord op de vraag aanwijzen) maar ook worden er vragen gesteld waarbij de peuter zelf een antwoord moet geven.

We zijn ons ervan bewust dat de toets een moment opname is en wordt alleen ter ondersteuning van ons beeld van de peuter gebruikt.

Deze toets uitslagen worden altijd besproken met de ouder(s).

Wanneer blijkt dat een peuter op een onderdeel nog onvoldoende kennis heeft kan hier actief op gereageerd worden, door de ouders te informeren waar er mogelijk een hiaat is en samen te kijken hoe we hieraan kunnen werken thuis en op school. Tijdens de volgende toetsing kan dan gekeken worden of de extra inspanning effect heeft gehad.

In het volgende hoofdstuk worden in het kort de ontwikkelingsgebieden uiteengezet, met tot slot een uiteenzetting van dat wat wij op Klein Duimpje doen aan het signaleren van problemen in de ontwikkeling van het kind.

2 Ontwikkelingsgebieden

2.1. Emotionele veiligheid

De leidsters van Klein Duimpje vinden het belangrijk om een kind op emotioneel gebied te ondersteunen en een kind emotionele veiligheid te bieden. Dit draagt namelijk bij aan het welbevinden van een kind.

Het is belangrijk dat een kind zich veilig en op zijn gemak voelt, want dan kan een kind zich optimaal gaan ontwikkelen. Als een kind zich niet veilig voelt, kan het niet leren of zich ontwikkelen, op welk gebied dan ook. Emotionele veiligheid bieden is dan ook de basis van het peuterwerk.

Op Klein Duimpje zorgen vaste leidsters op een groep, de ruimte, aanwezigheid van andere kinderen, activiteiten en het spelmateriaal ervoor dat een kind zich veilig voelt op de groep.

2.1.1 Wenbeleid en leidster - kind interactie:

De leidster biedt veiligheid en vertrouwen aan een kind. Dit gebeurt op verschillende manieren. Het kind komt eerst samen met een ouder/verzorger een dagdeel meedraaien, zodat het kind en ouder zien wat er gebeurt en het kind samen met iemand die hij/zij vertrouwt de nieuwe omgeving kan ontdekken. De leidster zal tijdens deze kennismaking proberen al het vertrouwen van het kind te winnen, door het kind extra aandacht te geven, maar ook vrij te laten als hij er nog geen behoefte aan heeft.

De tweede keer neemt de ouder in principe na de inloop afscheid.

Belangrijk bij het afscheid nemen is dat de ouder duidelijk maakt aan het kind dat het weggaat, (maak het afscheid niet onnodig lang) dat het nog even zwaait naar de peuter en ook weer komt ophalen. Als er eenmaal afscheid genomen is, is het niet verstandig om meteen weer binnen te komen. Stiekem weggaan, als het kind "lekker speelt", heeft vaak een negatief effect: het kind gaat lopen zoeken, waar mama of papa is gebleven.

De leidster zal het kind aandacht geven, en proberen om zijn vertrouwen te winnen. Dit kan op verschillende manieren;

Door op gelijke hoogte met het kind te praten of te spelen. Door bijvoorbeeld op je hurken bij een kind te gaan zitten, of samen aan tafel te gaan zitten.

De leidster blijft bij het kind in de buurt, zodat een kind weet dat de leidster altijd aanspreekbaar is voor hem. De leidster zorgt ervoor dat ze dicht bij het kind is als ze met hem communiceert, en zal het kind troosten of op schoot nemen als een kind verdrietig is. Op deze manier probeert de leidster het kind gerust te stellen en aan het kind te laten zien dat ze er voor hem/haar is.

Als het kind extreem veel moeite heeft met afscheid nemen, zijn er een paar mogelijkheden: het meegeven van een knuffeltje, doekje of speentje van het kind. De leidsters zullen proberen het vertrouwen van het kind te winnen door extra aandacht te geven aan het kind door bijv. samen spelen, zingen, knutselen. Indien het kind ontroostbaar blijft, dan worden de ouders gebeld. In overleg met de ouders kunnen we het afscheid nemen langzamerhand af bouwen.

Door bijvoorbeeld wat langer te blijven en hun kind eventueel wat eerder op te halen, of door te blijven, maar een (paar) keer kort weg te gaan ("even naar de wc") en de keer daarop wat langer weg te gaan en zo het afscheid nemen af te bouwen. Blijft het kind langere tijd ontroostbaar na het afscheid, dan moet in overleg met de ouders naar een oplossing worden gezocht. Een optie is om het kind tijdelijk van de opvang te halen en het over een half jaar opnieuw in de groep in te delen.

Wij verzoeken de ouders wel om de eerste keren dat het kind alleen bij ons is op tijd te zijn voor het ophalen, zodat het kind niet andere ouders al ziet binnen komen voordat zijn/haar ouder er is.

De leidster toont interesse in de kinderen. Ze luistert als het kind wat vertelt en stelt vragen. Ze leert de kinderen dat ze bijvoorbeeld in de kring soms op hun beurt moeten wachten, en als ze bijvoorbeeld buiten spelen, dat ze dan moeten wachten op een fietsje.

Ze zal haar aandacht over alle kinderen verdelen, daarbij in acht nemend dat ieder kind een andere aanpak nodig heeft. Het ene kind is gebaat bij duidelijkheid en structuur, het andere kind heeft een

rustige benadering nodig. De leidster zal ieder kind benaderen op een manier die bij het kind past en afhankelijk van de situatie waarin het kind zich bevindt. Daarbij wil de leidster ervoor zorgen dat elk kind zijn plekje kan vinden in de groep.

Leidsters willen het kind ondersteunen in de problemen die het kind tegen kan komen. Dit kan door woorden te geven aan de gevoelens en emoties die het kind heeft. De leidster zal eerst het kind stimuleren om zelf een oplossing te zoeken. Dit door er samen over te praten. Lukt dit niet, dan zal de leidster het samen met het kind oplossen of voordoen hoe het wel moet, zodat het kind het later na kan doen.

Leidsters vinden het belangrijk dat een kind leert voor zichzelf op te komen, maar ook dat een kind leert om te delen met andere kinderen. Daarbij willen ze de kinderen ook leren om weerbaar te zijn. Dit doen ze door de situaties die voorvallen uit te leggen, en daarna samen te bekijken hoe ze die oplossen. Daarbij wordt uitgelegd hoe en waarom bepaalde dingen zo gebeuren.

De leidster zal gewenst gedrag van een kind belonen door het geven van complimenten. Ongewenst gedrag van kinderen zal de leidster begrenzen, door het gedrag te corrigeren, bestraffen of te negeren.

2.1.2 Groepsruimte:

De ruimte is zodanig ingedeeld dat de leidster het overzicht kan houden op wat de kinderen aan het doen zijn. Ook is het belangrijk dat het overzichtelijk is voor de kinderen. Deze overzichtelijkheid wordt gecreëerd door hoeken in het lokaal waar kinderen rustig en ongestoord kunnen spelen. Er is een open ruimte waar kinderen met grotere materialen kunnen spelen. Het meubilair en materiaal zijn geschikt voor peuters.

2.1.3 De groep:

Op Klein Duimpje hebben we 1 stamgroep, waarbij de kinderen elkaar op verschillende dagdelen ontmoeten. We werken met verticale groepen, waarbij de kinderen tussen de 2 en 4 jaar oud zijn. De leidster zorgt ervoor dat een kind zich veilig voelt.

De leidster zal de kinderen stimuleren met elkaar te spelen. Ze kan dit samen spelen begeleiden door zelf mee te spelen, of door zelf het spel op te zetten en de kinderen erbij te roepen. Ze probeert de kinderen te stimuleren zelf te gaan spelen, maar zal ook spelmogelijkheden inbrengen om de kinderen tot spel te brengen. Zij vindt het belangrijk dat kinderen samen of naast elkaar spelen, want kinderen leren erg veel van elkaar. Zij zal bemiddelen in situaties waarin kinderen het niet met elkaar eens zijn, en hun zelfstandigheid stimuleren door het hen zelf op te laten lossen. Lukt dit niet dan zal zij hen helpen door voorstellen te doen hoe het wel opgelost kan worden.

2.1.4 Activiteiten:

Er zijn activiteiten die elke dag terugkeren op de vaste momenten; zoals de dag beginnen met de kring, activiteit, drinken, toiletbezoek, vrij spel, opruimen, fruit eten en afsluiten. Een kind leert de dagelijkse terugkerende routines en weet dan ook wat er van hem verwacht wordt. Dit geeft duidelijkheid en dat biedt weer veiligheid.

Groep gebonden activiteiten en kringgesprekken worden aangeboden in de sfeer van het thema wat op dat moment behandeld wordt. Een kind weet dan wat hij kan verwachten.

Kinderen mogen zelf tijdens het vrij spelen kiezen wat ze doen. Lukt dit niet, dan zal de leidster de peuter helpen om een spelletje of activiteit te kiezen. Ze mogen zo vaak wisselen van spel als ze zelf willen. De leidster stimuleert het kind naarmate het ouder wordt wel om eerst dat af te maken waar het mee bezig is, voor het wat anders gaat doen. Lukt het niet, dan zal de leidster proberen om met wat hulp het kind toch te stimuleren het spel af te maken. De leidster wil de kinderen leren netjes met het materiaal om te gaan. Dus niet ermee gooien, kapot maken of erbovenop gaan staan.

Als kinderen het spelen moeilijk vinden, dan zal de leidster het kind helpen door het eerst samen te doen. De leidster zal de verschillende mogelijkheden van het materiaal laten zien, wat je ermee kan, en het samen met het kind doen. Zij zal dit blijven herhalen tot het kind het uiteindelijk zelf zal kunnen.

2.2 Persoonlijke en sociale ontwikkeling

De persoonlijkheid van een mens wordt gevormd door zijn karakter, temperament en de verschillende kwaliteiten (dingen die je goed kunt) die een mens bezit. Er is een voortdurende wisselwerking tussen een persoon en de situatie waarin hij of zij zich bevindt.

De groei van de persoonlijkheid gebeurt door rijping en door leren van alles om je heen. De persoonlijkheidsontwikkeling van een jong kind verloopt volgens verschillende fases. Deze fasen hebben een vaste volgorde en vinden ongeveer op dezelfde leeftijd plaats.

De eerste fase is de babytijd; die loopt van 0 tot ongeveer 1 jaar.

De tweede fase is de peutertijd; die loopt van ongeveer 1 jaar tot 3 jaar, en de peuters maken daarin een snelle ontwikkeling door. Ze krijgen een eigen persoonlijkheid en een eigen wil. Daardoor krijgen ze grip op de wereld om hen heen.

De volgende fase is de kleutertijd; deze loopt van 3 tot 6 jaar. In deze kleutertijd ontdekt een kind wat voor persoonlijkheid hij heeft. Hij ontwikkelt zich in vele opzichten, er ontstaat een persoonlijk geweten, en de normen en regels van de ouders worden eigen gemaakt.

2.2.1 Leidster - kind interactie:

Als eerste is het erg belangrijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt op de peuteropvang. De leidsters van de peuteropvang zullen er alles aan doen om een kind een veilig plekje te bieden in de groep. Zodra dat zo is, kan een kind zijn persoonlijkheid verder ontwikkelen.

Er zijn een aantal persoonlijkheidskenmerken die de leidsters erg belangrijk vinden om te stimuleren bij kinderen, nl:

- Het zelfvertrouwen
- De zelfstandigheid
- Zelfredzaamheid
- Assertiviteit van een kind.

Dit doet de leidster door:

- Het kind positief te benaderen en complimentjes te geven.
- Het kind aanmoedigen en de vrijheid geven om zelf "problemen" op te lossen.
- Het kind te stimuleren zelf na te denken en oplossingen voor "problemen" te zoeken.
- Het kind het gevoel geven dat het zelf heel veel kan, daar vertrouwen in hebben, daardoor krijgt een kind vertrouwen in zichzelf.
- Het kind stimuleren voor zichzelf op te komen, door hem zelf na te laten denken over de situatie, en hem daarbij helpen door te vertellen wat je ziet.
- Het kind succeservaringen te laten beleven, door bijv. reacties van hem uit te lokken door het maken van grapjes of „fouten. Bijv. een voorwerp verkeerd benoemen, met als doel een reactie van het kind uit te lokken.

De leidster werkt ook aan het rekening houden met anderen, behulpzaamheid en zorgzaamheid van een kind. (Sociaal zijn)

Dit doet de leidster door:

- Kinderen te stimuleren elkaar te helpen.
- Kinderen complimenten te geven in de groep als ze goed meedoen, fijn samen spelen, andere kinderen helpen. Dit met als doel dit gedrag ook bij andere kinderen uit te lokken.
- Proberen kinderen zelf de conflicten op te laten lossen, door te benoemen wat je ziet, en te vragen hoe ze het op willen lossen. Of uiteindelijk de oplossing aandragen.
- Kinderen uit te leggen hoe andere kinderen zich kunnen voelen en wat de consequenties van bepaalde gedragingen kunnen zijn. Bijvoorbeeld uitleggen dat slaan pijn doet bij de ander.
- Ingaan op reacties die kinderen aan elkaar geven. Bijv. in een kringgesprek.

Verder vinden de leidsters het belangrijk dat kinderen betrokken zijn en goed luisteren.

Dit stimuleert de leidster door:

- De kringgesprekken boeiend te houden, door bijv. vragen te stellen, de lichaamshouding van de leidster in de kring, maar ook door de kinderen hun eigen verhaal te laten vertellen.
- De kinderen leren op hun beurt te wachten en luisteren naar de andere kinderen door bijv. te moeten wachten tot een ander kind klaar is met praten.
- Grenzen te stellen aan wat wel en niet mag in de kring, bijv. blijven zitten op je stoel.
- Te vertellen wat je ziet, herhalen wat de regels zijn, en consequent te zijn naar de kinderen toe.

2.2.2 Groepsruimte:

De leidster stimuleert de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de kinderen door:

- De ruimte zo in te richten dat de kinderen zelf materialen kunnen pakken uit de (lage) kasten.
- De kinderen zelf hun spelletjes te laten kiezen.
- De kinderen zelf naar het toilet te laten gaan als ze dit kunnen.
- Verschillende hoeken in het lokaal te creëren die verschillende vaardigheden van de kinderen vragen.
- De hoeken te veranderen, passend bij het thema wat op dat moment behandeld wordt. Een kind kan dan een ander spel spelen.

2.2.3 De groep:

De leidster vindt onderlinge contacten erg belangrijk voor de sociale ontwikkeling van een kind. Een kind leert zo al omgaan met groepsgenoten, en hoe het zich in een groep kan gedragen, en wat er van hem verwacht wordt.

De leidsters van Klein Duimpje vinden het belangrijk dat de kinderen leren rekening te houden met anderen, weerbaar te zijn, betrokken te zijn en voor zichzelf op te komen. Dit stimuleert de leidster door:

- Kinderen te leren elkaar te helpen.
- Kinderen leren duidelijk te maken wat ze willen door taal, maar ook non-verbaal en daar ook duidelijk over te zijn. (voor zichzelf opkomen)
- Kinderen te laten samenspelen door bijv. een spelletje te doen. Het kind leert wachten op de beurt, maar ook kijken en meedoen met de andere kinderen.
- Kinderen die meedoen in de kring een compliment te geven, met als doel dit ook bij andere kinderen uit te lokken.
- Kinderen stimuleren op elkaar te reageren in de kring door bijv. vragen te stellen.

2.2.4 Activiteiten:

De leidsters organiseren op een dag verschillende activiteiten waaraan de kinderen mee kunnen doen, en waardoor een kind zijn persoonlijkheid verder kan ontwikkelen. De leidster wil het kind graag leren om goed te luisteren, creatief te zijn, nieuwsgierig en betrokken, maar ook zelfstandigheid te stimuleren. Dit doet de leidster door:

- Een kind activiteiten te laten doen die het leuk vindt, en waar hij zich in kan uiten. Bijv. verven, kleuren.
- Themagerichte activiteiten aan te bieden die het kind nieuwsgierig maken en het kind de gelegenheid bieden zich te uiten. Ook leert een kind daardoor de wereld om zich heen te ontdekken, en daardoor krijgt hij meer grip op zijn omgeving.
- Materialen aan te bieden die het kind zelf kan pakken en kan gebruiken om creatief bezig te zijn.
- Mee te spelen in de verschillende hoeken. Kinderen leren hierdoor hun spel uit te breiden, en op andere manieren te spelen.
- Kinderen eerst zelf dingen te laten proberen. Dit bevordert de zelfstandigheid en levert succeservaringen als het goed lukt.

Door veel te herhalen, maar ook nieuwe dingen uit te proberen, probeert de leidster de kinderen te stimuleren om zelf oplossingen te zoeken. Om zelfstandig te worden, daarbij rekening houdend met andere kinderen in de groep.

2.3 Normen, waarden en cultuur

Een samenleving kent vaak meerdere culturen. Iedere cultuur kent zijn eigen normen en waarden; opvattingen over wat goed of slecht is, zijn eigen overtuigingen, regels voor gedrag en ideeën over wat belangrijk is om na te streven.

Waarden zijn maatstaven waarmee we het gedrag van onszelf en anderen dat van anderen beoordelen. Met behulp van waarden beoordelen we of we iets goed of slecht vinden. Uit een waarde komen vaak meerdere normen voort. Normen zijn opvattingen over hoe mensen zich horen te gedragen. Het zijn regels voor gedrag van mensen.

Op jonge leeftijd kunnen kinderen al leren zich aan regels te houden. Vanaf het derde jaar krijgen de meeste kinderen besef wat van wat goed of slecht is. Kinderen gaan hun eigen gedrag evalueren en zijn hier wel of niet tevreden over. Ze leren ook gevoelens als trots of schaamte kennen. Ze zijn blij als iets gelukt is, maar reageren met schaamte als ze per ongeluk iets kapot gemaakt hebben.

Op een peuteropvang komt een kind in aanraking met verschillende aspecten van cultuur en de diversiteit van onze samenleving. In een groep doen zich regelmatig leermomenten voor zoals bij pijn of verdriet of bij conflicten tussen peuters onderling. Peuters ervaren grenzen van goed of minder goed en leren dat iedereen anders is, maar wel gelijkwaardig.

2.3.1 Leidster - kind interactie:

De leidsters vinden het belangrijk dat een kind zich veilig en vertrouwd in de groep voelt. Van daaruit kan je stimuleren dat een kind zich normen en waarden eigen maakt. De manier waarop een leidster omgaat met een kind is per kind verschillend, elk kind is anders, maar ook afhankelijk van de situatie. Daarbij zijn er wel regels die voor iedereen gelden, maar het is afhankelijk van de situatie hoe daarmee omgegaan wordt. De leidster probeert het kind wel uit te leggen waarom er bepaalde regels zijn en waarom een kind zich hieraan moet houden. Daarbij staat wederzijds respect en acceptatie voor elkaar voorop. De leidster vervult een voorbeeldfunctie waardoor haar normen en waarden op een natuurlijke manier worden overgebracht op de groep. Daarbij vinden de leidsters het belangrijk om eerlijk te zijn, rekening te houden met anderen om je heen en te luisteren naar elkaar.

2.3.2 Groepsruimte:

Spelen en plezier hebben staat bij Klein Duimpje voorop. Voor de peuters moet het bezoeken van de peuteropvang in de eerste plaats plezierig zijn. In de ruimte komt de peuter allerlei materialen en speelgoed tegen waar ze van alles mee kunnen doen. Daarbij stimuleert de leidster het kind zich binnen de ruimte aan bepaalde regels en grenzen te houden. Ze wil de kinderen leren netjes om te gaan met materialen en meubilair. Dus ze wil de peuter leren dat spel materiaal gebruikt wordt om mee te spelen, dat dit heel gelaten wordt. Na een bepaalde tijd van spelen wordt alles samen opgeruimd.

Ook buiten wordt er samen gespeeld. Daarbij leren de kinderen om op elkaar te wachten en samen te spelen met verschillend speelgoed. Ook komt hier het samen delen aan bod, net als binnen.

2.3.3 De groep:

De leidsters leren de kinderen binnen de groep om te gaan met waarden als respect hebben voor elkaar en gelijkwaardigheid. Dat betekent dat kinderen leren op elkaar te wachten, te luisteren naar elkaar, bijvoorbeeld in de kring, en elkaar niet te schoppen of slaan. De peuters leren omgaan met conflicten en de leidster wil ze stimuleren hun "eigen" mening te geven en voor zichzelf op te komen. De leidsters vinden het wel belangrijk dat de kinderen leren niet het spel van een ander te verstoren. Ze willen de peuter leren om dan te vragen of het mee mag doen. Belangrijk is ook het samen spelen,

samen delen. Kinderen kunnen leren dat er andere kinderen zijn waar ze rekening mee moeten houden.

Natuurlijk is het eigen maken van normen en waarden in een groep peuters vooral een streven dat niet altijd even goed lukt. Op deze manier wordt echter wel de basis gelegd voor het omgaan met andere kinderen en het leven in een groep.

2.3.4 Activiteiten:

Leidsters op Klein Duimpje organiseren verschillende activiteiten voor de kinderen. Daarbij kunnen de kinderen normen en waarden, maar ook cultuur ervaren. De activiteiten passen zoveel mogelijk bij de belevingswereld van de peuter en passen in het thema wat op dat moment behandeld wordt. Bij het kiezen van de thema's wordt gekeken naar wat de peuters op dat moment interessant vinden. Daar wordt op ingehaakt. De leidsters proberen "volgend te spelen" met de kinderen en daarbij een stapje verder te gaan door het kind naar een volgend niveau in het spel te begeleiden. De peuters leren tijdens de activiteiten dat er regels zijn; zoals rekening houden met de ander, luisteren naar elkaar en op je beurt wachten.

Activiteiten moeten in de eerste plaats plezierig zijn voor kinderen. Als dat zo is, dan komt het onderzoeken, ontdekken en ervaren vanzelf.

2.4 Spraak- en taalontwikkeling

Taal maakt het bewust denken, communicatie, zelfkennis en het uiten van gevoelens mogelijk. Vanaf ongeveer twee jaar gaat het kind zinnen vormen die bestaan uit meerdere woorden. Het kind gaat ook andersoortige woorden gebruiken, zoals bijvoorbeeld voorzetsels (in, op, boven, onder) en bijvoeglijke naamwoorden (grote fiets, lieve hond).

Dat taal nauw verbonden is met het denken kun je merken als het kind zo'n vier jaar oud is. Het komt dan in de "waarom-periode". Het stelt veel vragen als: waar kom ik vandaan? Waarom ga je koken? Waarom doe je je jas aan? Ook het feit dat het kind op een gegeven moment woorden gaat gebruiken als "want, omdat, maar" zal zijn denken stimuleren. Nu is een kind in staat om verbanden te leggen, om overeenkomsten te zoeken, om oorzaak en gevolg van elkaar te scheiden.

In de peuteropvang stimuleren we de taal- en spraakontwikkeling op verschillende manieren. Wij werken aan de hand van het piramideproject. Met name in de kring wordt de taalgevoel ontwikkeld met behulp hiervan. Piramide werkt aan de hand van projecten. De leidsters praten veel tegen de kinderen. Ze benoemen datgene waar het kind mee bezig is. De manier van communiceren is daarbij aangepast aan het niveau van het kind. Als het kind een woord niet goed uitspreekt dwingen we het niet tot goed nazeggen. Het kind wordt verbeterd in het antwoord van de leidster. Het kind zegt bijvoorbeeld: "Kaan ezien". De leidster antwoordt vervolgens: "Heb je een kraan gezien?". Heel belangrijk is het om het juiste woord bij de juiste dingen of de juiste mensen te noemen.

Verder werken we met taalstimuleringspellen, bijvoorbeeld het nabootsen van geluiden, het aanwijzen van lichaamsdelen, het opzeggen van versjes en het doen van geheugenspelletjes. In de groep wordt vanzelfsprekend veel gezongen en voorgelezen. Uit onderzoek blijkt dat hoe jonger kinderen zijn als er wordt begonnen met voorlezen, hoe sneller de kinderen op de basisschool kunnen lezen, schrijven en rekenen. Ze kunnen zich later ook gemakkelijker concentreren. Bovendien vinden kinderen lezen en zingen erg leuk. Doordat wij gemengde groepen hebben doen alle kinderen mee aan de projecten, maar vanaf 3 jaar komen kinderen die een (taal)achterstand hebben in aanmerking voor extra begeleiding door een tutor.

2.5 Motorische ontwikkeling

Voor jonge kinderen is de ontwikkeling van de motoriek van groot belang. Door het oefenen van de motoriek leren ze de mogelijkheden en de beperkingen van hun eigen lichaam en de omgeving kennen. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om zowel binnen als buiten bezig te zijn met bewegen.

De motorische ontwikkeling is onder te verdelen in grove motoriek (lopen, kruipen, klimmen, klauteren, glijden, springen e.d.) en fijne motoriek (puzzelen, kleuren, plakken e.d.). Voor de ontwikkeling van de grove motoriek is ruimte nodig waar de kinderen zich vrij kunnen bewegen. In het lokaal hebben we t.b.v. de motorische ontwikkeling, een permanente peutervriendelijke glijbaan staan. De kinderen op deze leeftijd vinden het (bijna) allemaal leuk om op een glijbaan te spelen. De ideale ruimte, voor het ontwikkelen van de grove motoriek is natuurlijk buiten. Zolang het weer het toelaat spelen de peuters buiten. Bij slecht weer kunnen we alleen in het lokaal spelen. Op maandag- en woensdagochtend komt er een vakdocent (Spurd) gymles geven aan de peuters. Dit vindt plaats in het lokaal of in de grote zaal van wijkcentrum de Inval. De ruimte moet het kind uitnodigen om te exploreren. Wij helpen het kind zijn mogelijkheden te ontdekken onder supervisie van volwassenen die weten wat het kind aan kan en de helpende hand bieden. De grove motoriek wordt ontwikkeld door gebruik te maken van speelmaterialen als fietsen, loopauto's, de glijbaan, kruptunnel, hoepels, een ongelijke weg, matten, ballonnen etc. De ontwikkeling van de fijne motoriek wordt gestimuleerd door de volgende materialen: blokken, puzzels, duplo, tekenen, plakken, knippen, verven, kleien etc. Bij het aanbieden van het materiaal houden we rekening met de mogelijkheden van de peuters. Hoe jonger de peuter, hoe grover en groter het materiaal. Peuters leren bijvoorbeeld eerst scheuren en pas later knippen. Aanvankelijk werken de peuters met één soort materiaal of passen ze slechts één techniek toe. Bij het zelf aan- en uittrekken van bijvoorbeeld schoenen en jas worden motorische vaardigheden geoefend. De kinderen leren hun eigen lichaam kennen door in alle opzichten "de ruimte" te krijgen. Om het lichaamsbesef te bevorderen worden regelmatig zintuiglijke spelletjes zoals horen, zien, ruiken en voelen, met peuters gedaan. Ook wordt gebruik gemaakt van liedjes en opzegversjes waarbij delen van het lichaam aangewezen kunnen worden, zoals "Dit zijn mijn wangetjes". Knuffelen, stoeien en kietelen bevorderen ook het lichaamsbesef. Voor de meeste kinderen is de periode op de peuteropvang ook de tijd waarop ze zindelijk worden. Er zijn vaste tijden van naar de wc gaan of op het potje gaan. De groep heeft hierbij een voorbeeldfunctie, het individuele kind wordt "vanzelf" opgenomen in de dagelijkse routine.

2.6 Signaleren

Leidsters vormen een laagdrempelig aanspreekpunt voor ouders met opvoedingsvragen. Leidsters krijgen vaak tijdens het brengen of halen vragen van ouders over bijvoorbeeld zindelijkheid of niet luisteren. Hoewel de leidster geen hulpverlener is, heeft zij toch een belangrijke rol. Door haar ervaring en kennis van de ontwikkeling kan zij ouders vertellen welk gedrag past bij de ontwikkelingsfase en hoe je als opvoeder daar mee om kunt gaan.

Hoewel het tempo waarin het kind zich ontwikkelt per kind verschillend is, zijn er toch leeftijdsgrenzen aan te geven wanneer een kind zich bepaalde vaardigheden moet hebben eigen gemaakt. Er zijn uiterste grenzen die, wanneer ze worden overschreden, een signaal zijn dat de ontwikkeling mogelijk verstoord verloopt.

Wanneer de leidster in de speelzaal verontrustende bijzonderheden signaleert, zal zij het kind eerst observeren. Er kunnen altijd omstandigheden zijn waardoor het kind zich anders ontwikkelt dan gebruikelijk is. Dat is weer afhankelijk van interne en externe factoren. Daar houden de leidsters voortdurend rekening mee. Maakt een leidster zich na de observatie nog zorgen, dan zal ze hier met collega's over praten. Zien zij ook wat de leidster ziet? Wat valt er precies op? Daarbij kunnen wij ook gebruik maken van de observatiemethode van Cito.

Bij het halen of brengen of op een rustig moment zal de mentor van de peuter met de ouders/verzorgers hierover praten. Hoe denken zij over de ontwikkeling van hun kind? Zijn er misschien in de omgeving veranderingen of gebeurtenissen die van invloed zijn op de ontwikkeling. Hoe is de gezondheid? Uit wat de ouders/verzorgers vertellen, kan blijken dat er een reden is waarom de ontwikkeling even anders loopt. De leidsters kunnen extra activiteiten doen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren.

Soms echter blijft het kind zich anders ontwikkelen en is er toch meer aan de hand. De leidsters kunnen de ouders/verzorgers aanraden om met de huisarts of wijkverpleegkundige (consultatiebureau) te gaan praten, eventueel te verwijzen naar het logopedisch spreekuur of de ouders attent te maken op het VTO-team. (Vroeg Tijdige Onderkenning) Het VTO-Vroeghulp-team kan ouders ondersteunen als er vragen en complexe situaties zijn rond de ontwikkeling van hun kind. Maar ook dat er een mogelijkheid is om te laten kijken naar welke school hun peuter het best toe kan gaan als de peuter 4 jaar wordt. De BOOT is de dienst die dit advies kan geven. De vragen van de ouders zelf staan hierbij centraal.

Het is natuurlijk van groot belang om met het signaleren van een ontwikkelingsachterstand of stoornis heel zorgvuldig om te gaan. De ouders/verzorgers moeten niet onnodig ongerust gemaakt worden. Maar ook niet onterecht gerustgesteld worden.

Bovendien is het bij heel jonge kinderen vaak moeilijk om met zekerheid vast te stellen of we moeten spreken van een achterstand of stoornis. Zo vroeg als mogelijk is, praten we met de ouders/verzorgers over de signalen die wij bij het kind zien. Zodat we op adequate wijze hulp kunnen bieden aan het kind en om een zo optimaal mogelijke ontwikkeling en ontplooiing te vergroten en de achterstand zo beperkt mogelijk te houden.

De leidsters hebben scholing gehad en hebben nog steeds geregeld bijscholing in het signaleren van mogelijke achterstanden en hoe daarmee om te gaan. Daarnaast maken we gebruik van de ondersteuning die de Piramide methode aanbiedt. nl:

Vanaf het moment dat de kinderen 3 jaar zijn, worden de peuters die extra dagdelen komen of waar zorg om is, opgenomen in het leerlingvolgsysteem dat bij het Piramideproject hoort. Hierdoor kunnen de leidsters gebruik maken van een gestandaardiseerde observatielijst waardoor zij meer inzicht krijgen in de ontwikkeling van de peuter. Daarnaast worden de peuters getoetst op de leeftijd van ruim 3 jaar en bijna 4 jaar zodat de ontwikkeling goed gevolgd kan worden en zo nodig extra begeleiding kan krijgen.

Eind 2015 is er in onze wijk een pilot gestart waarbij er aan een peuter niet meer automatisch een VVE-indicatie gegeven wordt. Dit betekent dat niet meer alleen kinderen met een taalachterstand extra dagdelen zouden mogen komen als dat nodig zou zijn, maar dat ook kinderen die om een

andere rede gebaat zijn bij het komen van meerdere dagdelen, dit ook mogen. Dit alles gaat op indicatie van de Wijkverpleegkundige van het kind.

Het gevolg van deze vernieuwde aanpak is dat kinderen niet meer vooraf een indicatie krijgen, maar dat per kind bekeken wordt of er een indicatie nodig is. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Hiervoor is de samenwerking met de wijkverpleegkundige geïntensiveerd en kunnen we ook vragen om hulp van een deskundigen op logopedisch, motorisch en sociaal-emotioneel gebied.

Een van de leidster is orthopedagoge en ondersteunt de andere leidsters in het proces en zorgt voor de contacten met de instanties die nodig kunnen zijn.

Er is ook regelmatig overleg met de verschillende instanties waarbij we eventuele knelpunten bespreken.

2.7 Praktische vormgeving VVE (voor- en vroegschoolse Educatie)

De wijkverpleegkundige komt ongeveer 1x in de 6 weken op de peuterspeelzaal voor overleg. Alle kinderen met een VVE-indicatie worden besproken. Hierbij wordt bekeken of een kind gelijk of meer dagdelen nodig heeft. Soms komt het voor dat een kind minder dagdelen nodig heeft, omdat het de extra begeleiding minder of niet meer nodig heeft. Ook worden kinderen waarbij wij onze zorgen hebben (altijd met toestemming van de ouders) besproken om te kijken of zij baat hebben bij extra dagdelen. Deze indicatie kan alleen door het CJG gegeven worden.

Het is afhankelijk van de indicatie waarom een kind extra dagdelen heeft gekregen, hoe we dit kind gaan begeleiden. Voor alle kinderen met een VVE-indicatie wordt er een handelingsplangemaakt, aan de hand van de observatiemethode van Cito, de toets uitslagen en de observaties van de leidsters.

2.7.1 Taal-/rekenontwikkeling

De kinderen met een taal-/rekenontwikkelingsachterstand krijgen extra begeleiding in de vorm van ontwikkelingsspelletjes, denk hierbij aan thema gerichte spelletjes, zoals lotto/jumbolino. De kinderen worden op niveau door de tutor begeleid. Er worden hierbij kleine groepjes gevormd van kinderen die ongeveer op hetzelfde niveau zitten. Mochten er uitzonderingen zijn dan krijgen die 1 op 1 begeleiding. Natuurlijk wordt er ook tijdens de rest van het dagdeel extra aandacht besteed aan de taalontwikkeling van deze kinderen, door alle leidsters, denk hierbij aan o.a. tijdens kringgesprekken, maar ook bij individuele gesprekken, aan creatieve activiteiten en tijdens vrij spel (meespelen en uitdagen).

Ook het voorlezen is een belangrijk onderdeel voor de taalontwikkeling en deze kinderen worden, op hun niveau, in een klein groepje voorgelezen. Daarbij geeft de methode een goede handleiding voor interactief voorlezen, waarbij gebruik gemaakt kan worden van voorwerpen die in het verhaal voorkomen. Alle kinderen vanaf 3 jaar worden in ieder geval 1 x per week voorgelezen.

Met regelmaat (elk half jaar) wordt bijgehouden wat de peuter wel of niet beheerst, waardoor het handelingsplan eventueel aangepast kan worden.

Na de toetsing worden de resultaten besproken met de ouders en natuurlijk ook hoe het verder met de peuter gaat. Tussendoor vinden er regelmatig gesprekjes met de ouders plaats over de voortgang

van hun kind. Waarbij er ook (spel)suggesties gegeven kunnen worden, die de ouders thuis met hun kind zouden kunnen doen. Zijn er grote zorgen bij de leidsters, over de ontwikkeling van het kind, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Hierin kan dan gepraat worden over eventueel het inschakelen van externe deskundigen. (VTO, CJG, Pedagoog, logopedist)

2.7.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Kinderen die een VVE-indicatie hebben gehad, omdat ze op een ander ontwikkelingsgebied extra aandacht nodig hebben. Bijv. extreem drukke kinderen.

Deze kinderen hebben vaak specifieke begeleiding nodig en zullen dus ieder op hun niveau begeleiding krijgen. Door individueel of in een hele kleine groep te oefenen, durven deze kinderen zich hopelijk meer te uiten in de groepsexploratie of tijdens vrij spel. Daarbij is het ook belangrijk de kinderen te leren samen te spelen en samen te delen.

Hierbij kun je denken aan het meespelen in de huishoek. Deze interactie, waarbij het initiatief bij de kinderen ligt is waardevol en de kinderen moeten de gelegenheid krijgen hierin zelf hun weg te vinden. De pedagogisch medewerker is op de achtergrond aanwezig om de kinderen te begeleiden, te stimuleren en te betrekken bij de interactie. Zij doet dit door middel van het stellen van open vragen, waardoor het kind geprikkeld wordt om na te denken. Doordat de pedagogisch medewerker zelf ook meespeelt, bevordert ze het samenspel en de wederkerigheid in het spel van de kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren het competentie- en autonomiegevoel van de kinderen, door kinderen dingen zelf te laten doen en te ervaren en zelf naar oplossingen te laten zoeken. De pedagogisch medewerker benoemt, geeft uitleg, herhaalt en kijkt samen met de kinderen terug op wat ze geleerd hebben en benoemt daarbij nadrukkelijk naar de kinderen wat goed gaat. Wanneer competenties nog aandacht nodig hebben, wordt hieraan tijd besteedt.

Bij deze groep kinderen is vaak een duidelijke structuur en vaste regels belangrijk. (Dit leidt vaak al tot verbetering van het gedrag). Op de peuterspeelzaal werken we met een dagritme die duidelijkheid schept voor de kinderen. Daarbij zijn duidelijke regels die voor alle kinderen gelden in de peuterspeelzaal een belangrijk onderdeel.

In nauw overleg met de ouders, proberen we deze kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Wanneer dit niet voldoende vooruitgang oplevert of er zorg blijft, zullen we met de ouders kijken of er externe deskundigen ingeschakeld moeten worden.

2.7.3 Motorische ontwikkeling

Er zijn kinderen met een motorische ontwikkelingsachterstand. Hierbij kun je onderscheid maken tussen de grove- en fijn motorische ontwikkeling. Voor de grove ontwikkeling kun je denken aan (buiten) spelen, gymmen, klimmen (op de glijbaan), bewegingsliedjes/kringspelletjes, dansen etc. Wij streven ernaar om ieder dagdeel een bewegingsactiviteit aan te bieden, naast het vrij spel. Voor kinderen die een grove-ontwikkelingsachterstand hebben zullen we ernaar streven deze te plaatsen op de dagdelen dat er een vakleerkracht op de peuterspeelzaal gym komt geven. Op het gebied van de fijne motoriek streven we ernaar dat alle kinderen verschillende werkjes maken binnen het thema. Je kunt hier denken aan plakken, verven, scheuren, knippen etc. Maar ook spelletjes doen vaak een beroep op de fijne motoriek, kaartjes oppakken, een dobbelsteen gooien etc. Tijdens het vrij spel kan gedacht worden aan puzzelen, kleien (alleen onder begeleiding), tekenen, kleuren,

duplo, blokken maar ook gewoon met autootjes spelen. Zijn allen goed voor de oog-hand coördinatie en voor het groeiende gevoel van orde en nauwkeurigheid.

2.7.4 VVE aanbod op niveau

Na het ouderparticipatie kwartier gaan we in de kring (met alle kinderen) en zingen we ons welkomslied, daarna wordt gekeken wie er zijn en een activiteit gedaan binnen het thema. Daarbij worden de kinderen op hun niveau aangesproken en uitgelokt om mee te doen. Luisteren, leren wachten op je beurt en nadenken zijn sleutelwoorden. (groepsexploratie)

Na de groepsexploratie gaan de peuters in groepjes uiteen en worden de (tutor) kinderen in kleine groepjes of individueel een activiteit aangeboden. Bij de groepssamenstelling wordt goed nagedacht over welke kinderen bij welke activiteit het best samen kunnen werken. Kinderen kunnen immers veel van elkaar leren wanneer niet alle ontwikkelingsniveaus hetzelfde zijn. Het faalangstige kindje zou je wellicht liever in een groepje van gelijk ontwikkelingsniveau zetten. In kleine groepjes kan ook nog remediërende tutoring plaatsvinden waarbij opnieuw aandacht wordt besteed aan de ontwikkelingsgebieden waarop de tutorkinderen extra ondersteuning nodig hebben.

2.7.5 VVE, actieve betrokkenheid van de kinderen, verrijking van het spel

Het activiteitenaanbod is betekenisvol. Het sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en wekt de nieuwsgierigheid van de kinderen. Kinderen worden geprikkeld door een uitdagende leeromgeving en zijn enthousiast om deel te nemen. Gedurende het programma worden er nieuwe componenten aan het programma toegevoegd, waarmee het spel van de kinderen verrijkt wordt en de actieve betrokkenheid gestimuleerd wordt.

2.7.6 VVE, het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en wordt gedifferentieerd.

Het aanbod wordt per thema eenvoudig opgestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De pedagogisch medewerker benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze. De activiteiten worden aan kleine groepjes kinderen aangeboden. Deze groepjes kunnen uit kinderen van gelijk niveau zijn opgebouwd, of bijvoorbeeld juist uit kinderen van verschillend niveau zodat kinderen van elkaar kunnen leren. Kinderen die achter blijven in hun ontwikkeling worden in kleine groepjes of individueel gestimuleerd in de ontwikkeling passend binnen het programma Piramide.

2.7.7 VVE, inrichting van de ruimte

Jonge kinderen willen de wereld om zich heen ontdekken. Van uit het VVE-programma bieden wij de kinderen een veilige, gestructureerde, stimulerende en betekenisvolle omgeving aan. Op deze wijze bieden we de kinderen meer kansen om nieuwe dingen te leren en vaardigheden op te doen. Vanuit het VVE-programma worden speelhoeken ingericht waarin specifieke herkenbare activiteiten plaatsvinden, zoals een leeshoek, een autohoek, een bouwhoek of een huishoek. Daarnaast worden er thema-gerichte hoeken ingericht waarin kinderen kunnen spelen, ontdekken, experimenteren en kunnen ontwikkelen, alleen of samen met leeftijdsgenootjes. Bij het thema lente maken we bijv. een bloemenwinkel, waar ze bloemen in de verschillende gekleurde potten kunnen sorteren op kleur, bloemen kunnen tellen, ed. De interactie met andere kinderen is zeer leerzaam en wordt gestimuleerd. De pedagogisch medewerker stimuleert het spel van het individuele kind of de groep door zelf ook deel te nemen aan de activiteit. Het kind wordt door de volwassene uitgedaagd initiatieven te nemen, waardoor het kind zich verder ontwikkelt. De inrichting van de verschillende

hoeken sluit aan bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, de interesses, de ervaring en de eigenheid van de kinderen.

2.7.8 VVE, volgen van de ontwikkeling

Voor het regelmatig en systematisch volgen van de ontwikkeling van ieder kind gebruiken de pedagogisch medewerkers de observatie instrumenten en toetsen van Piramide

Mentorschap

Iedere pedagogisch medewerker vervult de rol als mentor van een aantal kinderen. Wanneer de ouders de eerste keer meedraaien op de peuterspeelzaal horen zij wie de mentor voor hun kind is. Zij is het vaste aanspreekpunt voor de ouders, draagt indien nodig, zorg voor het afnemen van het peutervolgsysteem, het invullen van observatieformulieren, het bespreken van opvallende ontwikkelingen van het kind tijdens de ouderbespreking en het teamoverleg.

Persoonlijke rapportage

De peuters worden in hun ontwikkeling gevolgd door alle pedagogisch medewerkers. Bijzonderheden in de ontwikkeling worden besproken en vastgelegd in de persoonlijke rapportage van het kind. De mentor van het kind waakt over deze begeleiding en zorg.

Planmatige begeleiding

Binnen het VVE-programma is aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van het kind in de grote groep, in de kleine groep en het kind afzonderlijk. In de themaplanning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld.

Handelingsplan opvallend gedrag

Wanneer het kind belemmerd wordt in de ontwikkeling en er extra zorg of begeleiding nodig is, maakt de mentor dit bespreekbaar binnen het team, waarna in overleg met de ouders externe deskundigheid wordt ingewonnen. Wanneer wij het VTO team inschakelen dan maken wij zelf een observatie. Bij het CJG kunnen we vragen of deze peuter geobserveerd kan worden door een pedagoog of logopediste. Deze maakt vervolgens een verslag en schrijft eventueel een handelingsplan of verwijst door naar een passende instantie. Uiteraard wordt dit eerst met de ouders besproken.

Externe deskundigheid

Indien geconstateerd wordt dat benodigde of passende ondersteuning c.q. begeleiding niet door de pedagogisch medewerkers kan worden geboden zal, met goedkeuring van de ouders, externe deskundigheid ingeschakeld worden.

2.7.9 VVE, evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg

Het VVE-programma wordt opgesteld en uitgevoerd aan de hand van de richtlijnen die voor het betreffende programma gelden. In het handelingsplan worden de uitgevoerde programma's geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Kindbesprekingen vinden plaats tijdens overleg tussen de leidsters. Een van de leidsters gaat regelmatig naar een wijkgericht overleg met de verpleegkundigen, andere peuterspeelzaalhouders en mensen van bijvoorbeeld Spurd en de Voorleesexpress. De informatie die daar verkregen wordt, wordt gedeeld met de andere

2.7.10 VVE, doorgaande lijn op het gebied van het aanbod

Met basisschool de Klimop, waarmee we samenwerken is er een warme overdracht van de kinderen. Er wordt gestreefd naar een doorgaande ontwikkelingslijn met deze basisschool. Er is regelmatig overleg over de projecten en kind besprekingen

2.7.11 VVE, onze visie met betrekking tot ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid

Bij een visie op kinderen, hoort ook een visie op ouders. Wat is hun rol in de opvoeding en hoe kun je ze betrekken bij het aanbod dat wij geven. Respect en vertrouwen over en weer hebben. Interesse in het karakter en de achtergronden van elk kind afzonderlijk vormen de basis voor de onderlinge verhouding tussen de ouders en de peuterspeelzaal. Je moet en kunt als pedagogisch medewerker samen met de ouders, zichtbaar maken tot welke ontwikkeling het jonge kind komt en waar het kind extra aandacht of uitdaging nodig heeft. Hierbij gaan wij respectvol en open met elkaar om op basis van gelijkwaardigheid en uitgaande van de betrokkenheid van ouders en pedagogisch medewerkers. Het kan zo zijn dat niet alle ouders de mogelijkheid hebben om veel tijd vrij te maken voor de kinderen. Onze pedagogisch medewerkers hebben de kennis en vaardigheden om hiermee goed om te gaan.

Vanuit onze visie richten wij ons hierbij op:

- een hoge mate van één op één contact vanuit de pedagogisch medewerkers met onze ouders;
- in communicatie met ouders een duidelijke uitleg van de WAAROM van ouderbetrokkenheid.

Hierin willen wij juist duidelijk maken dat een actieve rol van de ouders bij het leren van hun kinderen essentieel is;

- duidelijke afstemming tussen ons pedagogisch beleid en de begeleiding thuis;
- een open en levendig klimaat op onze peuterspeelzaal, waarin iedere cultuur voldoende ruimte heeft;
- een warme en veilige omgeving, waar ook de ouders zich kwetsbaar kunnen opstellen

2.7.12 VVE, ouderactiviteiten en informatie binnen onze peuterspeelzaal

Voor aanvang van elk thema ontvangen alle ouders een boekje over het thema, waarbij de ouders van tutor kinderen individueel uitleg krijgen over wat er in het boekje staat. Hierin wordt uitleg gegeven over het thema, geven we aan de ouders tips die zij thuis met hun kind kunnen uitvoeren.

Thema afsluiting samen met de basisschool

Wij streven ernaar om 2 x per jaar een thema afsluiting te hebben met een deel van de kleuters van basisschool de Klimop.

Ouderparticipatiekwartier voor ouder en kind

Wij hebben een ouderparticipatiekwartier voor de kinderen met hun ouders. Ouders kunnen samen met hun peuter een spelletje doen, kleuren of puzzelen.

Extra (VVE) informatie met externen

Daarnaast komt er een 2x per jaar een logopediste die voorlichting geeft over logopedische thema's. Organiseren we ouderavonden die gegeven worden door bijvoorbeeld CJG over onderwerpen die betrekking hebben op peuters, zoals bijvoorbeeld leesbevordering, taalontwikkeling en taalstimulering, meertaligheid, hoe om te gaan met media of positief opvoeden.

Website Peuterspeelzaal Klein Duimpje

Op www.peuterspeelzaalkleinduimpje.com kunt u onze vinden. De pagina's zijn openbaar en geven informatie over ons. Op deze pagina's komen relevante documenten voor de ouders zoals het Pedagogisch Beleidsplan, vakanties en ouderbijdrage etc.

Ouderhulp

Ouderhulp wordt ingeschakeld indien nodig. Bij thema's vinden incidentele uitstapjes plaats waarbij ouders worden gevraagd te ondersteunen.

2.7.13 VVE, informeren over de ontwikkeling van het kind

Samen met de ouders zijn we partner in de opvoeding en ontwikkeling van hun kind. Het is daarom van groot belang om elkaar goed te informeren en op de hoogte te zijn van alle relevante zaken omtrent het kind en de school. Informatieoverdracht vindt op drie manieren plaats; tijdens de haal- en brengmomenten, bij een geplande afspraak, en bij oudergesprekken op basis van de kind observaties.

Haal- en brengmomenten

Tijdens de haal- en brengmomenten is er tijd om kort en informeel ouders op de hoogte te brengen. Ouders kunnen korte mededelingen doorgeven.

Een geplande afspraak

Voor vragen of bespreekpunten met betrekking tot de ontwikkeling van het kind, de thuissituatie of andere vragen aangaande de persoonlijke situatie, wordt een afspraak gemaakt. Deze gesprekken vinden plaats op vraag van de ouders of van de beroepskracht. Indien nodig sluit een tweede leidster/tutor van de peuterspeelzaal aan bij deze gesprekken.

Oudergesprekken op basis van kind observaties

Het eerste gesprek na de intake vindt plaats na 4-6 weken, waarin we het welbevinden van het kind op de peuterspeelzaal bespreken. Is het kind inmiddels gewend, komt het tot spel zijn o.a. vragen die tijdens dit gesprek aan bod komen. Daarna volgt een oudergesprek wanneer we een kind hebben getoetst. Wanneer een peuter 4 jaar wordt en de peuterspeelzaal verlaat krijgen de ouders een verslag mee van hun kind, die eerst met hen besproken wordt. De afspraak met basisschool de Klimop is dat ouders dit verslag aan de leerkracht geeft, die deze dan kan lezen. Wanneer er tussendoor dingen spelen, bespreken we die uiteraard ook met de ouders.

3 De peuteropvang

3.1 De groepen

Wij vinden een peuteropvang een aanvulling op de thuissituatie. Er komen maximaal 16 kinderen per dagdeel. De groepen zijn heterogeen. In alle groepen staan er 2 gediplomeerde leidsters voor de groep. De speelzaal is zo aangekleed en verzorgd dat het kind zich bij binnenkomst meteen veilig en geborgen voelt. De inrichting en het materiaal moeten uitnodigen tot spelen en ontwikkeling stimuleren. Voor kind én ouder bestaat er de mogelijkheid om andere kinderen en ouders te ontmoeten.

Op peuteropvang Klein Duimpje werken we bewust met een vaste tijdsindeling. Aan de hand van deze indeling weten kinderen wat er komen gaat. Het op tijd brengen en halen van de kinderen is daarbij belangrijk voor de rust in de groep. Mocht dit niet altijd mogelijk zijn, dan is het gewenst dat ouders dit van tevoren kenbaar maken. De leidster zal dan bekijken of dit niet te veel onrust veroorzaakt.

Bij alle activiteiten geldt: de kinderen worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid (bijvoorbeeld zelf jassen aandoen, zelf je stoeltje pakken om in de kring te gaan zitten en ook weer stoeltje terugzetten na de kring enz.), maar ook worden ze gestimuleerd voor zichzelf op te komen. Sommige kinderen hebben daar meer moeite mee dan andere kinderen. Aan de kinderen die er moeite mee hebben, wordt extra aandacht gegeven.

Het spelmateriaal van Klein Duimpje is bewust aangeschaft. Het moet het kind helpen en stimuleren zich te ontwikkelen. Alles heeft een vaste plaats zodat het kind het zelfstandig kan pakken en ook weer kan opruimen.

Indeling van de ochtend:

- Kinderen komen om 8.30 uur. De ouders kunnen dan nog een kwartier (ouderparticipatiekwartier) samen met hun peuter naar het thema kijken of een spelletje etc. doen
- De kring
- In groepjes activiteiten
- Creatieve activiteit
- Toiletbezoek
- Drinken en fruit eten
- Vrij spelen/ buiten spelen/ (groepsactiviteit)
- Afsluiting
- Kinderen halen om 12.00 uur

Indeling van de middag:

- Kinderen komen om 13.00 uur. De ouders kunnen dan nog een kwartier samen met hun peuter naar het thema kijken of een spelletje etc. doen
- De kring
- In groepjes activiteiten
- Creatieve activiteit
- Toiletbezoek
- Drinken en fruit eten
- Vrij spelen/ buiten spelen/ (groepsactiviteit)

- Afsluiting
- Kinderen halen tussen 15.30 – 15.45 uur

3.2 Werken met thema's

Klein Duimpje werkt met de thema's uit het piramide project aangevuld met seizoensthema's zoals:

- Herfst; kennismaken met de natuur, bladeren en eikels en dergelijke, werken met natuurlijk materiaal.
- Sint-Maarten; een lampion maken.
- Sinterklaas; toewerken naar een bezoek van Sint en zijn Pieten.
- Kerst; rust en gezelligheid, een kerstsfeer creëren.
- Winter; over sneeuw, ijs, vriezen, dooien enz.
- Pasen;
- Voorjaar; bijvoorbeeld over bloembollen enz.
- Moederdag
- Vaderdag
- Zomer; water.

Ook wordt er aandacht besteed aan verjaardagen, waaronder het afscheid van een 4-jarige en de geboorte van een broertje en/of zusje.

3.3 Veiligheid

Bij aankoop van nieuw speelgoed letten we natuurlijk op de veiligheid van het speelgoed: creatief materiaal is gifvrij. Tafels en stoelen zijn van degelijke kwaliteit. Schoonmaakmiddelen staan op veilige hoogte. Een ontruimingsplan is in het lokaal aanwezig. Regelmatig wordt er, een ontruimingsoefening gehouden waarbij iedereen de peuteropvang moet verlaten. In de peuteropvang is een brandblusapparaat aanwezig. De leidsters van de peuteropvang volgen een kinderEHBO-cursus. Een EHBO-trommel is in de peuteropvang aanwezig. Tijdens het spelen is er toezicht op de kinderen door de leidster, de begeleidster of een stagiaire. Peuteropvang Klein Duimpje voldoet qua veiligheid, fysieke omgeving en hygiëne aan de eisen gesteld in de verordening op de kindercentra.

De risico-inventarisatie wordt bijgehouden en is op school aanwezig. Dit zijn de richtlijnen die de GGD controleert op het gebied van veiligheid en gezondheid.

3.4 Hygiëne

Wij leren de kinderen aan, na het toiletteren, hun handen te wassen. De allerkleinste peuters worden regelmatig verschoond, een poepluier wordt direct verschoond. Na het verschonen wassen de leidsters hun handen. Zodra de ouders aangeven met de zindelijkheidstraining te zijn begonnen wordt het kind extra meegenomen naar het toilet. Reserve kleding is, in geval van een ongelukje, aanwezig. Het speelgoed wordt minimaal tweemaal per jaar gereinigd en zo nodig vaker. De WC wordt na ieder dagdeel schoongemaakt. De schoonmaakster komt 3x per week en werkt volgens een schoonmaakrooster.

3.5 Fysieke omgeving

De groepsruimte is verzorgd, overzichtelijk en niet te vol. In de groepsruimte zijn aparte hoekjes voor de kinderen gemaakt. Daardoor kunnen zij ongestoord spelen met datgene wat zij leuk vinden. Ook

voor de kinderen die zich wat meer willen uitleven is er een bepaald gedeelte om te spelen, bijvoorbeeld met poppenwagens of spelen/klimmen op de glijbaan.

3.6 Overbrengen van normen en waarden aan de kinderen

In de peuteropvang hebben we te maken met de Nederlandse cultuur en diverse andere culturen. Hierdoor hebben we te maken met verschillende normen en waarden. In peuteropvang Klein Duimpje willen we de Nederlandse cultuur niet tot norm verheffen en blijven openstaan voor andere culturen. Door de kinderen kennis te laten maken met de verschillende achtergronden willen we ze leren begrip op te brengen voor verschillen die er zijn en dit te respecteren en waarderen. Eventuele eigen inbreng van ouders (b.v. vertellen over het Suikerfeest, met liedjes, verhalen etc. uit het land van herkomst) is altijd welkom.

3.7 Rechten en plichten van het kind

Elk kind heeft recht op een goede verzorging en de mogelijkheid om zich op alle ontwikkelingsgebieden te ontplooien. Het kind heeft er recht op om zijn/haar gevoelens te uiten en zichzelf te zijn, waarbij rekening gehouden moet worden met de anderen in de groep. Van de kinderen verwachten we dat ze zich houden aan de regels, waarden en normen van de peuteropvang voor zover dat in hun vermogen ligt. Hierbij houden we rekening met hun leeftijd en ontwikkeling.

3.8 Straffen en belonen

De leidster benaderen de kinderen zoveel mogelijk op een positieve manier. Dit doen zij door complimentjes te geven aan de kinderen als zij iets goed doen. Wanneer een kind iets niet mag en hij/zij doet het toch, dan legt de leidster uit waarom dit niet mag. Soms is het nodig dat de leidsters een kind toch moeten straffen. Een straf wordt dan aan het kind uitgelegd, zodat het kind begrijpt waarom het straf heeft gekregen. De straf wordt direct gegeven, is kort en niet fysiek. De straf bestaat uit even apart zitten en tot rust komen. Uitgangspunt bij straffen is dat niet het kind afgekeurd wordt, maar bepaalde gedragingen niet geaccepteerd worden.

3.9 Rituelen, feesten en verjaardagen

Rituelen geven de kinderen vastigheid, bijvoorbeeld een liedje voor het eten en het stampen met de voeten na het buitenspelen. Ook aan feesten, zoals het Sinterklaasfeest, het Kerstfeest en Paasfeest wordt aandacht besteed. De viering wordt aangepast aan de leeftijd van de peuters. Bij het vieren van een verjaardag mag er getrakteerd worden. Wel vragen we aan de ouders om een gezonde traktatie uit te delen en rekening te houden met allergieën en geloof. Voor de peuter is het belangrijk dat de ouder aanwezig is bij deze feestelijke gebeurtenis.

I.v.m. de huidige discussies over het Sinterklaasfeest zullen wij ieder jaar met het team bespreken hoe we dit gaan vieren, rekening houdend met de algemene ideeën, zoals bijv. het Sinterklaasjournaal.

3.10 De kring

Elk kind pakt zelf een stoeltje, dat dan in een cirkel met de andere stoeltjes wordt neergezet. We zingen ons welkomsliedje en alle namen van de kinderen worden genoemd om te kijken of iedereen er is. Ook wordt er een kind tot maatje van de dag benoemd. (Dit kindje mag fruit uitdelen en op de deur kloppen en krijgt een sticker aan het eind van de ochtend) In de kring worden nieuwe kinderen voorgesteld aan de groep. Naar aanleiding van het piramideproject wordt er een kringgesprek

gehouden. Kinderen kunnen zelf wat vertellen en leren ook naar elkaar te luisteren. Wil een nieuw kind nog niet in de kring zitten, dan maakt de leidster daar geen punt van. Het kind moet dan wel rustig zijn, omdat de kring voor de kinderen veel van hun concentratie eist, lawaai leidt ze dan te veel af. Het kind gaat na verloop van tijd vanzelf ook in de kring zitten. Na afloop ruimen de kinderen zelf hun stoeltje weer op.

3.11 Creatieve activiteit

Elke dag zijn we creatief bezig. Vaak wordt er gewerkt aan de hand van thema's (piramideproject) en seizoenen (herfst, Sint, Kerst, Pasen, Moederdag, Vaderdag en dergelijke). Aan de kinderen wordt een doelgerichte activiteit aangeboden. De leidster begeleidt de kinderen om het werkje te maken. Sommige kinderen vinden een werkje al af als er maar één ding is opgeplakt, de leidster zal het kind echter stimuleren om meer te doen. Wanneer het kind aangeeft dit niet te willen dan laat de leidster het werkje zo. Andere kinderen kunnen er tijden mee bezig zijn. Het resultaat van de werkjes is niet belangrijk. De leidster laat te allen tijde haar waardering blijken voor het gemaakte werkstuk. Mogelijkheden: scheuren, knippen (oudsten), plakken, tekenen (kleurpotloden, wascokrijt, dergelijke), schilderen, kleien (speel- en natuurklei), met kosteloos materiaal.

3.12 Eten en drinken

In de kring wordt gedronken en fruit gegeten. De peuters nemen zelf een stuk fruit mee en van ons krijgen ze een bekertje water. Vooraf zingen we enkele liedjes en tot slot het liedje "smakelijk drinken". De kinderen krijgen dan van de leidsters een bekertje water aangereikt. Het leren wachten op elkaar is voor de jongste peuters vaak nog erg moeilijk. Ook het zitten blijven is vaak moeilijk. Toch probeert de leidster de kinderen elke keer weer op hun stoeltje te laten zitten. Na het drinken zingen we "ora viva een lekker hapje" en gaat het maatje met de fruitbak rond. De kinderen mogen daar een stukje fruit uithalen. Na het bedanken van het kind, mogen de peuters, als hun mond leeg is, een nieuw stukje fruit pakken uit de bak op tafel. Wanneer de fruitbak leeg is ruimen de kinderen hun eigen stoeltje weer op. Daarna gaan de kinderen indien nodig naar de wc of worden de peuters verschoond. De kinderen gaan - afhankelijk van het weer - binnen of buiten spelen.

3.13 Toiletbezoek

Peuteropvang Klein Duimpje heeft een eigen toiletruimte. De kinderen worden, indien nodig, geholpen met naar de wc gaan. Ook kinderen die luiers om hebben, maar zelf aangeven dat ze naar de wc willen, worden gestimuleerd om naar de wc te gaan. Daarna handen wassen voor de hygiëne.

3.14 Vrij spelen

Verschillende aspecten van de ontwikkeling van elk kind kunnen in het vrije spel tot ontplooiing komen. Op de peuteropvang gebeurt dit onder begeleiding van de leidsters. Er is divers speelmateriaal op Klein Duimpje aanwezig dat de fantasie, de grove en fijne motoriek prikkelt en dat aansluit op de cognitieve ontwikkeling van de peuters.

Voor het fantasie/rollenspel: doktersspullen, keukenspulletjes, poppen en poppenwagens, boerderijdieren, gereedschap.

Voor de grove motoriek: glijbaan, fietsjes.

Voor de fijne motoriek: duplo, tekenen, kleien.

Voor de cognitieve ontwikkeling: puzzels in allerlei moeilijkheidsgradaties, spelletjes als domino en lotto.

3.15 Opruimen

De pictogrammen van Piramide geven aan dat er aan het eind van het dagdeel opgeruimd moet worden. Dit is een groepsactiviteit en de leidsters probeert erop te letten dat alle kinderen meehelpen. Hiervoor geeft de leidster de kinderen gerichte opdrachtjes. Als je van het opruimen ook een spelletje maakt, vinden de kinderen het vaak leuk om te helpen. Maakt een kind bewust rommel zonder ermee te spelen dan zal de leidster samen met dit kind de rommel opruimen om het kind bewust te maken van zijn handelen.

3.16 Verjaardagen, afscheid

Verjaardagen worden aan het eind van het dagdeel gevierd. De jarige mag op de verjaardag stoel staan en dan zingen we verjaardagsliedjes. Het kind krijgt een cadeautje en kinderen die 4 zijn geworden en afscheid nemen van de speelzaal, of kinderen die om een andere reden afscheid nemen, krijgen een extra afscheidscadeautje van Klein Duimpje. Daarna mogen ze hun traktatie uitdelen. De leidster geeft de ouders het advies een gezonde traktatie uit te delen. Tijdens het dagdeel waarop de verjaardag gevierd wordt, verwachten we dat de ouders ook aanwezig zijn.

3.17 Buiten spelen

Peuteropvang Klein Duimpje heeft een eigen speelplaats. Buiten zijn allerlei fietsjes, zandspeelgoed, stoepkrijt, ballen en waterspeelgoed. We proberen elke dag naar buiten te gaan.

Als de jassen worden aangedaan, blijft de deur dicht. De kinderen worden gestimuleerd zelf hun jassen aan te doen. Dan moeten ze wachten totdat iedereen zijn jas aanheeft. We gaan gezamenlijk naar buiten en daar kunnen de kinderen in de zandbak spelen met allerlei zandbakmateriaal als scheppen, emmers, autootjes, zeefjes en vormpjes. Verder kunnen de kinderen fietsen, met de ballen spelen, bij mooi weer met water spelen of met stoepkrijt. Na afloop ruimen we samen op: alle fietsjes en het andere spel materiaal weer terug naar de schuur brengen. De kinderen mogen helpen. Vaak vinden ze dat heel leuk. Dan gaan we nog even al het zand, zingend, afkloppen. Het zand wordt ieder voorjaar vernieuwd en is de zandbak voorzien van een net.

3.18 Het brengen van de kinderen

We verwachten de kinderen om 8.30 uur/13.00uur en geven de ouders de gelegenheid om nog een kwartiertje met hun kind een puzzeltje maken een boekje lezen of samen te kijken naar de dingen die er te zien zijn in het lokaal met betrekking op het thema. Sommige kinderen geeft dit een gevoel van zekerheid. Het is een voorbereiding op het afscheid nemen. Andere kinderen hebben er geen behoefte aan en willen meteen gaan spelen. De ouders kunnen kijken hoe het kind speelt en met wie. Het is ook een moment om met andere ouders van gedachten te wisselen over opvoedkundige zaken van hun peuters of om afspraken te maken. Er is dan ook gelegenheid om vragen en opmerkingen aan de leidster te stellen. Wordt een kind eerder of door een ander opgehaald, dan moet dit aan de leidster gemeld worden.

De ervaring heeft geleerd dat kinderen het moeilijk vinden om hun eigen speelgoed, dat ze van huis meenemen, te delen met andere kinderen. Daar ontstaat bijna altijd een conflict over. Daarom wordt verzocht om het kind geen speelgoed mee te laten nemen naar de speelzaal. Het gebeurt echter toch wel eens dat een kind iets meeneemt. De leidsters vragen in dat geval aan degene die het kind

brengt of hij het mee terug wil nemen. Lukt dat niet, dan wordt het speelgoed weggelegd totdat het kind wordt opgehaald.

3.19. Intakegesprek

Zodra een nieuwe peuter geplaatst kan worden, worden de ouders uitgenodigd om het eerste dagdeel met hun peuter mee te komen draaien. Tijdens dit dagdeel geven wij informatie over wie we zijn en wat we doen. Daarbij vertellen we dat dit na te lezen is in ons pedagogisch beleidsplan. De ouders krijgen de gegevens en contracten voor de belastingdienst, indien deze nog niet ontvangen zijn of voor de subsidie ouderbijdrage. Ook ontvangt de ouder de huisregels. Tevens wordt verteld welke leidster gekoppeld is aan de peuter. En dat deze leidster het aanspreekpunt wordt voor de ouders m.b.t. ontwikkelingen rondom hun peuter/gezin. Ook ontvangt u een uitgebreid inschrijfformulier die u thuis kunt invullen en die de volgende keer dat u komt met de mentor van uw kind bespreekt. Tijdens dit gesprek krijgen wij meer informatie over uw peuter, de verwachtingen ten aanzien van de peuteropvang of ten aanzien van de ouders. Wanneer een peuter een indicatie krijgt om vaker te komen en extra begeleiding te krijgen, kan het voorkomen dat deze peuter aan een andere leidster gekoppeld wordt i.v.m. meer zorg.

3.19 Extra dagdelen

Op indicatie van het CJG (wijkverpleegkundige) zijn er kinderen die extra dagdelen mogen komen. Dit kan nodig zijn i.v.m. de taalontwikkeling, maar ook op sociaal-emotioneel gebied, van de peuter. Wanneer een peuter deze indicatie krijgt, wordt met de ouders besproken welke voorwaarden hiervoor gelden, aan de hand van het VVE-ouderbeleid.

- Actief meehelpen op de peuterspeelzaal tijdens de thema's. Bijv. meelopen tijdens een buitenwandeling.
- We willen dat de ouders van een VVE-kind, minimaal 5x meedraaien met een dagdeel in de periode dat hun kind bij ons op de peuteropvang zit, nl. voor aanvang, met beide verjaardagen (3 en 4 jaar) en twee keer tussen door.
- Minimaal 2x per jaar een ouderbijeenkomst bijwonen.

3.20 Vierogen principe

Onze peuteropvang heeft twee gediplomeerde leidsters op elke groep. Daarnaast eventueel stagiaires en een vrijwilligster. Omdat alle kinderen een afgebakende tijd komen (van 8.30 uur tot 11.45 uur of van 13.00 uur tot 15.45 uur) en er dus geen pauze nodig is voor de leidsters, betekent dit dat er altijd 2 leidsters de gehele tijd op de groep aanwezig zijn.

3.21 Het verlaten van de peuteropvang

Binnen het kader van de projecten is het wel eens nodig om naar buiten te gaan, bijv. in de herfstblaadjes zoeken. Ook bezoeken we met de 3-jarigen de kleutergroepen van basisschool de Klimop en sluiten we soms met de hele groep een thema af met de kleutergroepen van de basisschool. Bij uitstapjes buiten de peuteropvang hanteren we de volgende regels:

- wanneer er een doorgaande weg overgestoken moet worden, 1 leidster op 2 kinderen.
- wanneer er geen doorgaande weg overgestoken moet worden 1 leidster op 4 kinderen, waarbij er maximaal 2 kinderen jonger zijn dan 3 jaar.

4 Algemene informatie

4.1 Vestigingsplaats

Peuteropvang Klein Duimpje is gevestigd in wijkcentrum “de Inval” en werkt samen met basisschool “de Klimop”. Wij wijzen u erop dat in het hele gebouw niet gerookt mag worden.

4.2 Inschrijving/opzegtermijn

Aanmelding van het kind vindt plaats door invulling van het digitale inschrijfformulier die te vinden is op onze website.

De kinderen worden op volgorde van aanmelding geplaatst. In bijzondere gevallen kan de leiding hiervan afwijken.

Zodra er plaats is voor uw peuter neemt de leidster contact met u op voor een afspraak en wordt u verzocht het digitale ouder en kind formulier in te vullen dat te vinden is op onze website i.v.m. het plaatsingscontract.

Uw kind wordt automatisch uitgeschreven als het 4 jaar wordt, maar mag op de peuteropvang blijven tot er op een basisschool plaats is.

De opzegtermijn van de peuteropvang is in andere gevallen één maand en moet doorgegeven worden aan de leidster van uw kind.

4.3 Financiën

Bent u twee verdiener dan heeft u recht op kinderopvangtoeslag via de belasting. Voor andere ouders heeft de gemeente Purmerend een inkomensafhankelijke ouderbijdrage vastgesteld die aangevulde wordt met subsidie van de gemeente.

U krijgt een plaatsingsovereenkomst van ons met daarin vermeld de uren dat uw peuter komt en de kosten hiervoor.

De betaling geschiedt via (automatische) overmaking voor de 28ste van de maand. U dient altijd een maand vooruit te betalen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de leidsters of op de website.

Wij zijn tijdens de schoolvakanties gesloten.

Als een kind ziek of niet aanwezig is moet de ouderbijdrage doorbetaald worden.

4.4 Openingstijden

We verwachten de kinderen om 8.30 uur. Het is leuk als u samen met uw kind tot uiterlijk 8.45 uur nog een spelletje/puzzel gaat maken. U kunt uw kind 's ochtends om 12.00 uur weer ophalen.

's Middags kunt u uw kind brengen om 13.00 uur en tot uiterlijk 13.15 uur een spelletje te doen. Om 15.45 uur kunt u uw kind weer ophalen.

Tijdens de schoolvakanties zijn wij gesloten.

4.5 Ziekte of verzuim

Bij ziekte of verzuim gaarne dit zo spoedig mogelijk telefonisch doorgeven. Iedereen is verplicht besmettelijke ziektes binnen het gezin te melden aan de leidster. De leidster houdt zich het recht voor om zieke kinderen te weigeren conform GGD-advies. Wanneer een kind een besmettelijke

ziekte heeft informeren we de ouders van de groep hierover, dit gebeurt zowel mondeling als schriftelijk. Als een kind ziek wordt op de peuteropvang wordt de ouder gebeld.

Indien u weet dat een kind een dagdeel of dagdelen niet op de peuteropvang kan komen, graag dit vooraf melden aan de leidster.

Door wettelijke verplichting moeten wij weten of uw kind ingeënt is. Dit kunt u aangeven op het inschrijfformulier.

4.6 Kinderen op gezond gewicht, water, fruit en gymles

We vinden de gezondheid van onze peuters erg belangrijk en daarom hebben wij ervoor gekozen om mee te doen aan het gemeentelijk project JOGG (jongeren op gezond gewicht) Dit heeft ertoe geleid dat wij de keuze hebben gemaakt om de kinderen op school water te geven.

Aan de ouders vragen wij om een stuk (ongeschild) fruit of rauwkost (komkommer, snoeptomaatjes, paprika, wortels) mee te geven aan hun kind. Wij maken dit op school schoon en geven de kinderen op die manier de kans om zo gevarieerd fruit/groente te eten.

Omdat de gezondheid van kinderen ook te maken heeft met bewegen, heeft de gemeente het mogelijk gemaakt dat er, 2 keer per week een half uur, een gediplomeerde gymleerkracht van Spurd bij ons komt om met de kinderen te gymmen. Deze vakdocent verzorgt, met ondersteuning van in ieder geval 1 leidster, een gymles in het lokaal of buiten op de speelplaats. De andere leidster is wel aanwezig, maar hoeft, volgens de wettelijke regels, niet persé te helpen tijdens de les.

4.7 Zindelijkheid

Na het drinken wordt aan de kinderen gevraagd of ze nog moeten plassen.

Kinderen die een vieze luier hebben worden verschoond.

Wilt u zelf zorgen voor een luier.

Wilt u uw kind een luierbroekje aan doen tijdens de zindelijkheidstraining dit maakt het voor uw kind makkelijker om naar de w.c. te gaan, maar voor verschoning graag een "gewone luier" meegeven.

Wel graag reserve kleding meegeven.

4.8 Stagiaires

De peuteropvang is een erkende stageplaats en biedt mensen in opleiding de mogelijkheid om werkervaring op te doen. In principe is er plaats voor één stagiaire per dagdeel. De stagiaires worden begeleid door een leidster.

4.9 Fotograaf

Eén keer per jaar komt de schoolfotograaf.

4.10 Tot slot

De peuteropvang is niet aansprakelijk voor het kwijtraken van eigendommen en beschadiging van kleding.

Tip: doe uw kind geen dure, nieuwe kleding aan en let op sieraden.

Wilt u de naam van uw kind in de rugzak en jas zetten.

Houdt er rekening mee dat als u te laat uw kind brengt of eerder ophaalt dit erg storend is voor de groep.

Sluit de deuren en het buitenhek goed achter u, zodat er geen kinderen weg kunnen lopen.

4.11 Naar de basisschool

Als uw kind de peuteropvang verlaat krijgt u een rapportage mee met daarin de eventueel aanwezige toets uitslagen en een verslagje van de leidster. In het belang van uw kind wordt u verzocht deze gegevens ook te geven aan de basisschool waar uw kind naar toe gaat. Als een kind getoetst wordt in het kader van het piramideproject wordt dit in principe gemeld bij de ouders.

Om een zo goed mogelijk resultaat te krijgen hebben wij een nauw contact en overleg met de onderbouw leerkrachten van basisschool “de Klimop”. Het is echter niet noodzakelijk dat uw kind ook naar deze basisschool doorstroomd, daar de gegevens die verkregen worden aan de hand van dit project, ook gebruikt kunnen worden op andere basisscholen.

4.12 Vervanging

Peuteropvang Klein Duimpje is een particuliere peuteropvang, waar drie vaste leidsters werkzaam zijn. Op ieder dagdeel zijn twee leidsters aanwezig. Bij ziekte en calamiteiten vervangt de derde leidsters de afwezige leidster.

4.13 Recht op privacy

Ouders/verzorgers kunnen verzekerd zijn van het feit dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonlijke gegevens. De speelzaal registreert een aantal gegevens van het kind dat van belang is voor een goede opvang of die worden vereist door de GGD. Deze gegevens worden door de ouders/verzorgers ingevuld op het aanmeldingsformulier. Hierbij gaat het om informatie met betrekking tot bijvoorbeeld: huisarts, telefonische bereikbaarheid op het werk en privé en een noodadres.

4.14 Klachtenregeling

Kinderopvang is mensenwerk. De peuteropvang staat bol van menselijke activiteiten. Het kan gebeuren dat er eens iets misgaat in de communicatie tussen leidster en ouder. Of dat bijvoorbeeld een ouder niet tevreden is over de opvang van het kind om wat voor reden dan ook

Een klacht ontstaat meestal wanneer communicatie moeizaam verloopt, zelfs helemaal stopt of omdat iemand te laat, niet, of onjuist geïnformeerd is. Het behoort tot de taak van de peuteropvang om in een dergelijke situatie de communicatie weer op gang te brengen. Uitgangspunt hierbij is dat de klacht serieus genomen wordt en dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt, het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is.

Als u als ouders een klacht heeft, kunt u die proberen op te lossen door onderstaande interne procedure te volgen. Wanneer deze niet tot uw volle tevredenheid is opgelost kunt U de externe klachtencommissie benaderen.

Uitgangspunt van onze klachtenprocedure is dat u de directe betrokkene zo spoedig mogelijk aanspreekt op de klacht. Onze ervaring is dat veel problemen zo kunnen worden opgelost.

Maar bent u over de uitkomst hiervan niet (helemaal) tevreden, dan kunt u de klacht voorleggen aan de leidinggevende. Zij zal dan in een gesprek met u en de leidster proberen het misverstand, probleem of klacht op te lossen.

Is er dan nog geen oplossing, dan kan u contact opnemen met de Geschillencommissie, waarbij wij aangesloten zijn.

Dient u een klacht in, dan zorgen wij dat u informatie krijgt over de vervolprocedure van uw klacht.

Of u kunt de klacht rechtstreeks bij de Geschillencommissie indienen.

Voor informatie hierover gaat u naar de onderstaande website:

www.degeschillencommissie.nl

u kunt ons vinden onder de kleine Inval, Purmerend peuteropvang of

Postadres:
Postbus 90600
2509 LP Den Haag

Bezoekadres:
Bordewijklaan 46
2591 XR Den Haag

Telefoonnummer: 070 - 310 53 10. Op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

4.15 Veilig thuis

Veilig thuis is er voor advies en hulp rond (vermoedens) van relatiegeweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling of verwaarlozing. Wanneer een beroepskracht zich zorgen maakt over een kind, waarbij er vermoedens zijn van kindermishandeling wordt dit met de andere beroepskrachten besproken. Als blijkt dat de zorgen gedeeld worden, bespreken wij dit altijd eerst met de ouders van het kind. Wij gaan zeer zorgvuldig om met dergelijke situaties en volgen een stappenplan, welke omschreven is in een protocol. Wij werken in het belang van de kinderen en daarom heeft iedere medewerkster van de peuteropvang een meldingsplicht om vermoedens kenbaar te maken. Indien er sprake is van vermoedens van kindermishandeling kan de leiding besluiten contact op te nemen met Veilig Thuis. De leidsters zijn niet verantwoordelijk voor het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling en voor het verlenen van professionele hulp aan ouders of kinderen

4.16 Oudercommissie

Ondanks dat wij een kleine organisatie zijn, zijn wij verplicht om een oudercommissie te hebben. In de praktijk blijkt het heel lastig te zijn om voldoende ouders te vinden die zich hiervoor willen inzetten. Toch streven wij ernaar dat er ouders zich beschikbaar willen stellen om zitting te nemen in de oudercommissie. Heeft u interesse om lid te worden van de oudercommissie kunt u informatie hierover krijgen bij een van de leidsters. Zij hebben een reglement oudercommissie ter inzage op school liggen.